

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/190/2016
Identifikačné číslo spisu:	7715202489
Dátum vydania rozhodnutia:	22.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7715202489.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu Ing. O. U., bývajúceho vo J. U., A. XXX/XX, zastúpeného Mgr. Štefanom Jakabom, advokátom so sídlom v Košiciach, Nerudova 9, proti žalovanému Agropotravinárskemu družstvu Malčice, so sídlom v Malčiciach, Malčice 072 06, IČO: 31 713 891, zastúpenému Advokátska kancelária Illeš, Šimčák & Partners, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, o nahradenie prejavu vôle, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16C/70/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 25. mája 2015 sp. zn. 1Co/258/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 5. marca 2015 č. k. 16C/70/2015-39, ktorým súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze žalovanému nakladať s jeho spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach (pozemkoch) v obci a katastrálnom území J., bližšie označených vo výroku, a to previesť spoluvlastnícky podiel darom, scudzením tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou, či zaťažiť nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby až do právoplatného skončenia konania veci samej a ktorým zakázal žalovanému do právoplatného skončenia konania vo veci samej previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k vo výroku označeným nehnuteľnostiam, ak doba trvania užívacieho práva presiahne čas, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne skončí.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zmenil a návrh na predbežné opatrenie v celom rozsahu zamietol, resp. aby toto uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím jeho možnosti konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a) a § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších

zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“]. K tomu podľa neho došlo nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, považovanou za postup odnímajúci účastníkom možnosť konať pred súdom i konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu, keď najmä odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu nedáva odpoveď na žiaden z rozhodujúcich argumentov dovolateľa. Žalovaný zároveň poukázal na iné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci, ktorým bolo rozhodnutie odvolacieho súdu zrušené z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti.

3. Žalobca navrhol dovolanie žalovaného pre neprípustnosť odmietnuť. Dôvody nariadenia predbežného opatrenia podľa neho naďalej trvajú, keďže žalovaný aj napriek zákazu s nehnuteľnosťami nakladá, napríklad dohodou o zrušení kúpnej zmluvy.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, funkčne príslušný (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p. preskúmal prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

6. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravoval prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

7. Ustanovenie § 239 O. s. p. v odsekoch 1 až 2 pripúšťalo dovolanie proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a za určitých podmienok aj proti potvrdzujúcemu uzneseniu (ak a/ odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, keďže má ísť po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu alebo b/ ide o uznesenie o priznaní, príp. nepriznaní účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky). V zmysle odseku 3 rovnakého zákonného ustanovenia však dovolanie nebolo prípustné, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach o veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

8. Predmetom preskúmania dovolacím súdom je potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky žiadneho uznesenia vymenovaného v § 239 O. s. p. Navyše, dovolaním bolo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, kde prípustnosť dovolania bola aj výslovne vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O. s. p.

9. Dovolanie by vzhľadom na práve uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv.

zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii niektorej vady uvedenej v práve odcitovanom ustanovení, ale len zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k takejto vade skutočne došlo.

10. Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľa, podľa ktorej mal odvolací súd svojím postupom odňať účastníkovi konania v tejto veci (dovolateľovi) možnosť konať pred súdom [§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.] tým, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

12. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúru práva na odôvodnenie rozsudku bola v rozhodnom čase (vydania uznesenia odvolacieho súdu) rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., takáto úprava primerane platila aj na rozhodnutia vydané v procesnej forme uznesení (§ 167 ods. 2 O. s. p.) a tieto normy sa uplatňovali aj v dovolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.); odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusi) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v dovolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé len všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

13. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“.

14. V preskúmvanej veci dovolací súd má za to, že obsah spisu neposkytuje žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť právnej vety uvedeného stanoviska. Dovoláním napádané uznesenie totiž uvádza dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie vedúce k vyhovaniu návrhu, obsah odvolania i záver o správnosti úvah, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, preto ho dovolací súd považuje za riadne zdôvodnené, a teda za presvedčivé. Okolnosť, že poskytnutá odpoveď žalovaného neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. Dovolateľ tu preto nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

15. Najvyšší súd zároveň dodáva, že odkaz na iné rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým bolo rozhodnutie odvolacieho súdu síce v obdobnej veci (podobnosť predmetu konania a totožnosť žalovanej strany sporu), ale pre existenciu vady uvedenej v § 237 ods. 1 O. s. p. (nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu), je nenáležitý. V rámci dovolacieho prieskumu najvyšší súd totiž posudzuje existenciu vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., t. j. aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, v každom konaní individuálne. Samotná totožnosť žalovaného a obdobnosť predmetu konania nemôže mať preto sama o sebe za následok vydanie zrušujúceho rozhodnutia.

16. Pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa dovolací súd nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v ňom obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia by mohol skúmať len, ak by dovolanie bolo prípustné.

17. So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaného nebolo podľa § 239 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné a keďže neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O. s. p., najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol ako procesne neprípustné [§ 447 písm. c) C. s. p.] bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného uznesenia odvolacieho súdu.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.